

Opis systemu kontroli wewnętrznej w mBanku S.A.

Jednym z elementów systemu zarządzania bankiem jest system kontroli wewnętrznej wspierający bank w skutecznym i efektywnym działaniu procesów biznesowych. Obejmuje on wszystkie jednostki organizacyjne i określa zasady współpracy między nimi, przepływu informacji i monitorowania działań w ramach banku.

Zasady i cele systemu kontroli wewnętrznej wynikają z:

- Ustawy Prawo bankowe,
- Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz
- Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.

System kontroli wewnętrznej zapewnia:

- 1) skuteczność i efektywność działania banku,
- 2) wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w banku,
- 4) zgodność działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

I. Role organów banku

1) Rada Nadzorcza:

- a) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem działania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w banku,
- b) zatwierdza zasady oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- c) dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- d) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- e) zatwierdza propozycje Zarządu Banku w przedmiocie zasadniczej struktury organizacyjnej banku,
- f) dokonuje oceny stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w banku,
- g) zatwierdza Politykę zgodności w mBanku S.A., Regulamin funkcjonowania Departamentu Compliance w mBanku S.A i Kartę audytu w mBanku S.A.

2) Komisja ds. audytu Rady Nadzorczej:

- a) monitoruje adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji i raportów otrzymywanych w szczególności od:
 - biegłego rewidenta,

- Departamentu Zarządzania Ryzykiem Niefinansowym,
 - Departamentu Compliance oraz
 - Departamentu Audytu Wewnętrznego,
- b) wydaje opinie na temat adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, na potrzeby dokonywanej przez Radę Nadzorczą oceny tego systemu.

3) Zarząd Banku:

- a) projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich jednostkach organizacyjnych banku adekwatny i skuteczny system kontroli wewnętrznej w ramach trzech linii obrony,
- b) zapewnia jednolity system kontroli wewnętrznej w banku i podmiotach zależnych,
- c) zapewnia ciągłość działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwą współpracę wszystkich pracowników banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracę z Departamentem Compliance i Departamentem Audytu Wewnętrznego. Zapewnia dostęp pracownikom tych jednostek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- d) określa zasady oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- e) określa rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
- f) informuje Radę Nadzorczą, nie rzadziej niż raz w roku, o wypełnieniu zadań, o których mowa w lit. a)-e),
- g) zatwierdza kryteria procesów istotnych i listę procesów istotnych oraz ich powiązania z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej. Zapewnia wykonywanie regularnego przeglądu wszystkich procesów w banku pod kątem ich istotności,
- h) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- i) ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wprowadzania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach banku. Określa rolę jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za opracowanie projektów mechanizmów kontrolnych, ich zatwierdzenie i wprowadzenie oraz zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
- j) ustanawia zasady niezależnego monitorowania mechanizmów kontrolnych obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie,
- k) zapewnia utrzymywanie w banku matrycy funkcji kontroli,
- l) ustanawia zasady raportowania o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania pionowego,
- m) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- n) akceptuje Politykę zgodności w mBanku S.A., Regulamin funkcjonowania Departamentu Compliance w mBanku S.A., Kartę audytu w mBanku S.A. i zapewnia ich przestrzeganie,
- o) zapewnia niezależne usytuowanie Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego w strukturze organizacyjnej banku. Określa w sposób formalny uprawnienia i obowiązki pracowników Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego, jak również niezależność oraz odpowiedni status dyrektorowi

Departamentu Compliance, dyrektorowi Departamentu Audytu Wewnętrznego oraz ich pracownikom.

II. Organizacja systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej działa w banku na trzech niezależnych liniach obrony, gdzie:

- 1) na pierwszą linię obrony składa się: zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku realizowane przez biznesowe komórki organizacyjne banku oraz jednostki bezpośrednio je wspierające,
- 2) na drugą linię obrony składa się co najmniej: zarządzanie ryzykiem przez wyznaczone komórki organizacyjne lub wyznaczonych pracowników komórek organizacyjnych niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz działalność komórki ds. zgodności realizowana przez Departament Compliance,
- 3) na trzecią linię obrony składa się: działalność Departamentu Audytu Wewnętrznego, który zapewnia niezależną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w pierwszej i drugiej linii obrony.

Na wszystkich trzech liniach obrony pracownicy banku, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub ich niezależnie monitorowanie.

III. Funkcja kontroli

Funkcja kontroli jest elementem systemu kontroli wewnętrznej. Składa się ze wszystkich mechanizmów kontrolnych w procesach banku, ich niezależnego monitorowania oraz raportowania na ten temat. W szczególności obejmuje stanowiska, grupy pracowników lub komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

IV. Zakres zadań, niezależność Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego

a) Departament Compliance

Zapewnianie zgodności stanowi jeden z celów systemu kontroli wewnętrznej i jest to zapewnianie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, odpowiednio przez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Zapewnienie zgodności przez funkcję kontroli realizowane jest przez każdego pracownika banku na trzech liniach obrony w ramach przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych, przez tworzenie, stosowanie oraz modyfikowanie mechanizmów kontrolnych i wykonywanie niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych zgodnie z przypisanymi mu obowiązkami służbowymi.

Główne funkcje Departamentu Compliance:

- 1) opracowuje i wdraża wytyczne, w tym politykę, zasady oraz standardy działania w obszarze compliance oraz dostosowuje je do wymogów Grupy Commerzbank AG z zastrzeżeniem lokalnych wymogów prawnych,
- 2) podejmuje działania w przypadku wykrycia naruszeń polityki,
- 3) doradza jednostkom banku w obszarze swojej odpowiedzialności,
- 4) realizuje funkcję kontroli przez:
 - stosowanie mechanizmów kontrolnych DC,
 - niezależne monitorowanie mechanizmów kontrolnych pierwszej i drugiej linii obrony,
 - dokumentowanie i raportowanie wyników kontroli i testowań oraz
 - identyfikację i raportowanie nieprawidłowości, w szczególności znaczących i krytycznych,
- 5) przeprowadza szkolenia compliance, w szczególności szkolenia będące wymogiem regulacyjnym lub standardem Grupy Commerzbanku AG. Monitoruje ich realizację przez pracowników banku,
- 6) opiniuje regulacje wewnętrzne, w tym w szczególności regulaminy i wzorce umów dotyczące oferty produktowej, pod kątem ich zgodności z przepisami prawa, wymogami nadzorczymi i standardami rynkowymi,
- 7) utrzymuje kontakty z zewnętrznymi organami nadzoru i kontroli (m.in. KNF) w zakresie uregulowanym w przepisach prawa i wynikającym z zakresu odpowiedzialności DC,
- 8) koordynuje lub prowadzi wewnętrzne postępowania wyjaśniające dotyczące zgłoszonych naruszeń i nadużyć pracowniczych,
- 9) odpowiada za współpracę z komórką do spraw zgodności podmiotu dominującego, w tym koordynuje zadania wynikające ze standardów Grupy Commerzbank AG w obszarze compliance,
- 10) sprawuje nadzór nad jednostkami compliance w spółkach zależnych w zakresie wdrażania wspólnych standardów compliance w Grupie mBanku w zakresie odpowiedzialności Departamentu oraz w obszarze ochrony danych osobowych, we współpracy z Inspektorem Danych Osobowych,
- 11) współpracuje z innymi jednostkami banku kluczowymi w procesie zapewniania zgodności.

b) Departament Audytu Wewnętrznego

Audyt wewnętrzny jest to niezależna działalność, obiektywnie zapewniająca i doradcza, której celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności banku.

Audyt wewnętrzny wspiera bank w osiągnięciu celów przez systematyczne i zdyscyplinowane podejście do badania, oceny i doskonalenia skuteczności procesów zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej i ładu korporacyjnego.

Zadania Departamentu Audytu Wewnętrznego:

- 1) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem,
- 2) ocenia adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej,

- 3) realizuje zadania audytowe, planowe i doraźne, dla wybranego lub wybranych obiektów audytowych,
- 4) wydaje zalecenia z audytu oraz monitoruje i raportuje stan ich realizacji,
- 5) doradza w zakresie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej,
- 6) raportuje wyniki kontroli i status realizacji zaleceń wydanych po wybranych kontrolach Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego i badaniach przeprowadzonych przez biegłego rewidenta,
- 7) współpracuje z komórkami audytu wewnętrznego podmiotu dominującego i podmiotów zależnych w zakresie wynikającym z właściwości przedmiotowej Departamentu oraz z konieczności spełnienia wymogów określonych w regulacjach dotyczących nadzoru skonsolidowanego, a także z potrzeby przeprowadzania audytów wspólnych w celu wsparcia eksperckiego w zakresie prowadzonych audytów,
- 8) koordynuje prace związane z kontrolami przeprowadzanymi przez zewnętrzne organy kontrolne.

c\ Niezależność Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego

Niezależność Departamentu Compliance i Departamentu Audytu Wewnętrznego zapewnia się m.in. przez:

- 1) raportowanie do Zarządu Banku, Komisji do spraw audytu i Rady Nadzorczej,
- 2) możliwość bezpośredniej komunikacji dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego i dyrektora Departamentu Compliance z członkami Zarządu Banku, Komisji do spraw audytu i Rady Nadzorczej,
- 3) udział dyrektorów obu departamentów w posiedzeniach Zarządu Banku, jak również w posiedzeniach Komisji do spraw audytu, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym z zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem,
- 4) wymaganą zgodę Rady Nadzorczej na powołanie dyrektora Departamentu Audytu Wewnętrznego i dyrektora Departamentu Compliance, a w przypadku odwołania - po uprzednim wysłuchaniu tych osób przez Radę Nadzorczą,
- 5) oddzielenie Departamentu Audytu Wewnętrznego i Departamentu Compliance od innych komórek organizacyjnych, funkcji i stanowisk w banku oraz niewykonywanie przez pracowników tych departamentów innych obowiązków, niż wynikające z ich zadań,
- 6) zatwierdzenie przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Karty Audytu, określającej zasady funkcjonowania audytu wewnętrznego w mBanku S.A. oraz Regulaminu funkcjonowania Departamentu Compliance,
- 7) zasady zatrudniania pracowników w obu departamentach, zapewniające niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz odpowiedni poziom ich kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności.

V. Zasady corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w banku obejmuje ocenę skuteczności funkcji kontroli, zapewnienia zgodności i audytu wewnętrznego. Ocena taka,

dokonywana jest przez Radę Nadzorczą, po uprzednim przyjęciu przez Zarząd Banku i uzyskaniu opinii Komisji ds. audytu.

Ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej dokonuje się na podstawie:

- 1) rocznego raportu Departamentu Audytu Wewnętrznego, zawierającego m.in. ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem,
- 2) rocznego raportu Departamentu Zarządzania Ryzykiem Niefinansowym o skuteczności funkcji kontroli oraz kwartalnego raportowania o nieprawidłowościach krytycznych i znaczących,
- 3) rocznego raportu Departamentu Compliance nt. zarządzania ryzykiem braku zgodności w banku,
- 4) informacji Zarządu Banku o realizacji zadań przypisanych temu organowi w ramach systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) istotnych, z perspektywy adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, informacji uzyskanych od podmiotu dominującego i podmiotów zależnych,
- 6) ustaleń biegłego rewidenta,
- 7) oceny rocznej z Badania i Oceny Nadzorczej (BION) dokonywanej przez Komisję Nadzoru Finansowego,
- 8) ustaleń wynikających z czynności organów kontrolnych,
- 9) istotnych z perspektywy adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty spoza banku.